

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423202967
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4423202967.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu JUDr. Evy Šiškovéj a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobcu: Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, V. XX, V., zastúpeného JUDr. Františkom Komkom, advokátom, Hlavná 27, Prešov, IČO: 37 941 054, proti žalovanému: V. G., nar. XX. XX. XXXX, S. B. J., R., o vydanie motorového vozidla a o nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní o odvolaní žalobcu zo dňa 07. 09. 2023 proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10C/85/2023-54 zo dňa 15. 08. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd **p o t v r d z u j e** uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10C/85/2023-54 zo dňa 15. 08. 2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal žalobca.

2. V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca podal spoločne so žalobou vo veci samej (o vydanie motorového vozidla) i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobcovi motorové vozidlo (nákladné motorové vozidlo kategórie N1, zn. PEUGEOT/LAMAR, obchodný názov: BOXER LAMBOX, evidenčné číslo motora: AH03, objem valcov: 19 97,0 cm³, katalyzátor: KAT, druh paliva: nafta, typ karosérie: BA valníková s plachtou, farba: červená, celkové rozmery: dĺžka 7400 mm, šírka 2200 mm, výška 3500 mm, rok výroby: 14. 06. 2017, E VIN: VF3YD3MAU12D92023, EČV: B s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 329 ods. 2 a § 330 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2.1. Ďalej súd zopakoval dôvody, ktoré žalobcu viedli k podaniu návrhu na nariadenie vydanie neodkladného opatrenia, teda že žalovaný má užívať motorové vozidlo vo vlastníctve žalobcu bez právneho dôvodu, nemá reagovať na opakované telefonické výzvy, predžalobnú výzvu a potreba dočasnej úpravy pomerov bola vzhľadnutá v tom, že pri užívaní označeného motorového vozidla žalovaným má dochádzať k jeho amortizácii, poškodeniu a má hroziť obava, že môže dôjsť k dopravnej nehode a k poškodeniu v takom rozsahu, že vozidlo by stratilo na svojej hodnote a aj v prípade dlhšie trvajúceho súdneho sporu by vozidlo mal naďalej užívať žalovaný bez právneho dôvodu na úkor žalobcu. Ak by žalovaný neumožňoval žalobcovi prevádzkovanie motorového vozidla, malo by ísť o poruchu v právnych vzťahoch, z ktorej by mohli vzniknúť náhradné práva na bezdôvodné obohatenie alebo náhradu škody, ktorých vymáhanie je problematické a navyše podľa žalobcu ochrana práv v súdnom konaní má smerovať prioritne k ochrane a predchádzaniu porušovania aktuálnych - primárnych práv.

2.2. Konštatoval, že pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdení žalobcu bez hodnoverného osvedčenia skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytovať ochrana a bez osvedčenia skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Zákonodarca to zhrnul tak, že tu ide o rozhodovanie súdu bez procesu dokazovania, spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia. Výsluch a vyjadrenie strán, resp. nariadenie pojednávania pred rozhodnutím o návrhu sú fakultatívne. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, prípadne i zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Nariadenie neodkladného opatrenia je teda prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Okrem toho, navrhované neodkladné opatrenie by malo byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi navrhovaného neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Neodkladné opatrenie však nemožno nariadiť iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

2.3. V danom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Neodkladné opatrenie má dočasný charakter, a to bez ohľadu na to, či ide o neodkladné opatrenie, ktoré sa podáva pred začatím konania vo veci samej na základe riadnej žaloby alebo či ide o neodkladné opatrenie, ktorým možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu a v takom prípade nie je potrebné iniciovať sporové konanie na základe žaloby. V tomto prípade žalobca navrhol voči žalovanému nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by mu bola uložená povinnosť vydať sporné motorové vozidlo. Pokiaľ by súd navrhovaným spôsobom postupoval, tak by došlo k popretiu a účelu zákona, nejednalo by sa o dočasnú úpravu pomerov strán sporu. Žalobcom navrhované neodkladné opatrenie súd považuje za neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej - vydanie sporného motorového vozidla. Civilný sporový poriadok, na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku, v ust. § 330 ods. 2 vymedzuje, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej, avšak za splnenia podmienky, že povaha veci to pripúšťa. Podľa názoru súdu táto podmienka splnená nebola. Navrhované neodkladné opatrenie totiž v sebe zahŕňa povinnosť, ktorá sa má podľa žalobcu uložiť žalovanému a ktorej uloženie v rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez vykonania podrobného dokazovania by nemalo oporu v zákone. Vydanie veci - sporného motorového vozidla je natoľko závažné obmedzenie v prípade vyhovenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, že bez riadneho dokazovania v štandardnom sporovom konaní začatom na základe žaloby, by vznikli vážne pochybnosti o vecnej správnosti vyhovujúceho a žalobcom navrhovaného neodkladného opatrenia. Výsledkom týchto úvah je záver, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť. Žalobca tvrdil a osvedčil, že je tu právny vzťah medzi účastníkmi, no na druhej strane neosvedčil, že tento právny vzťah si vyžaduje dočasnú úpravu a zároveň, že by táto dočasná úprava bola potrebná. Žalobcom navrhované uloženie povinnosti žalovanému by predstavovalo tak vážny zásah, že ho súd prvej inštancie vyhodnotil za neprimeraný spôsob zásahu do právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

2.4. V súvislosti s trovami konania súd prvej inštancie uviedol, že neodkladné opatrenie ako zabezpečovací inštitút civilného sporového konania predpokladá ďalší procesný postup, preto sa ustanovuje, že o náhrade trov konania spojených s týmito procesnými úkonmi sa rozhoduje až v konaní vo veci samej. Vzhľadom k tejto právnej úprave, o trovách konania spojených s neodkladným opatrením súd rozhodne až v rozhodnutí vo veci samej.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, pričom navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie.

3.1. Uviedol, že napadnuté uznesenie súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nesprávne, nezákonné a vysoko formalistické, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 9Cdo/7/2021 zo dňa 14. 04. 2021. Platná právna úprava síce výslovne neupravuje, ako má súd postupovať pri zisťovaní skutkového základu pre vydanie predbežného opatrenia, avšak ust. § 329 ods. 1 CSP dáva zreteľne najavo, že nemôže ísť o dokazovanie v plnom rozsahu. Konštantná judikatúra súdov zakotvuje, že subjekt domáhajúci sa vydania neodkladného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie a musí osvedčiť zároveň ohrozenie práva. Medzi osvedčením a dokázaním nejakej skutočnosti je rozdiel, ktorý odlišuje mieru zisťovania skutkového stavu pri vydávaní uznesenia o neodkladnom opatrení. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základom konaní. To je pojmovo vylúčené. Osvedčovanie, na rozdiel od dokazovania, znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš - vysoko pravdepodobné (NS SR sp. zn. 6MCdo/5/2012).

3.2. Je pravdou, že reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu.

Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Účinky uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia smerujú vždy do budúcnosti a neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery spätne. Neodkladné opatrenie má dočasný charakter a jeho navrhovaný petit je prípustný a môže byť totožný so žalobným petitom vo veci samej, ako to správne v rámci úvahy konštatuje aj súd prvej inštancie (R14/1998).

Súd svojím postupom pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktorý je nesprávny a formalistický, dôsledne neidentifikoval chránený nárok žalobcu a obsah dotknutého hmotnoprávneho vzťahu.

3.3. Zo skutkových okolností, tvrdení a listinných dôkazov nepochybne vyplýva, že žalovaný bez právneho dôvodu po ukončení platnosti a účinnosti zmluvy o nájme motorového vozidla, toto vozidlo užíva dlhodobo bezdôvodne, za užívanie motorového vozidla značnej finančnej hodnoty neuhrádza dlhodobo predtým dohodnuté nájomné a ani v súčasnej dobe žiadne finančné prostriedky. Naopak pre porušovanie povinnosti platiť dojednaný nájom nájomca bol povinný svojej pohľadávky voči žalovanému spočívajúcej v zaplatení dlžného nájomného uplatňovať súdnou cestou, k čomu aj došlo na základe platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Up/1517/2022.

Žalovaný ako fyzická osoba (predchádzajúci nájomca) sa správa v hrubom rozpore s dobrými mravmi, neplatí nájomné, neumožňuje žalobcovi kontrolu technického stavu vozidla, ako aj existenciu vozidla a od žalovaného je možné očakávať aj to najhoršie, že v budúcnosti počas trvania dlhoročného sporu vo veci samej môže dôjsť k totálnemu poškodeniu vozidla v dôsledku havárie, resp. aj k samotnej strate motorového vozidla, napr. odcudzením, v dôsledku čoho by aj na základe platného exekučného titulu došlo k znemožneniu výkonu exekúcie.

3.4. Vyslovený právny názor súdu prvej inštancie, že nariadením neodkladného opatrenia by došlo do vážneho zásahu (súd ho vyhodnotil dokonca za neprimeraný spôsob) do právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, je potrebné považovať za absolútne neprijateľný, formalistický, arbitrárny. Je potrebné prijať za správny právny názor, že neoprávnené užívanie motorového vozidla, vlastníckym

právom patriaceho žalobcovi, žalovaným bez právneho dôvodu naplňa pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu v zmysle ust. § 217 Trestného zákona, podľa ktorého, kto neoprávnenne používa cudzie motorové vozidlo, ktoré mu bolo zverené, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Za nepochopiteľný je preto potrebné považovať takýto právny názor súdu a jeho zamietavé rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorý nepriamo podporuje existenciu páchania trestného činu podľa ust. § 217 Trestného zákona a arbitrárne poskytuje ochranu takéhoto protiprávneho konania žalovanému ako páchatelovi trestnej činnosti, a to nejakou údajnou ochranou právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

4. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu zo dňa 21. 09. 2023 (ust. § 329 ods. 1 druhá veta CSP) nereagoval a k návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a k jeho odvolaniu sa nevyjadril).

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov - ďalej aj CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (ust. § 383 CSP), prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, a preto ako vecne správne potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie.

6. Podľa ust. § 324 ods. 1, 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa ust. § 325 ods. 1, 2 písm. d/ CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d/ niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1, 2, 3 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 330 ods. 1, 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

7. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia

exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Podmienkou je taktiež osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávnenej strany sporu. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Navyše, pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je potrebné vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

8. Zmyslom neodkladného opatrenia je teda poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Je potrebné prihliadať na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada. Na druhej strane sa tiež musí prihliadnuť aj na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravídla opodstatnené, ak jeho navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. Pri neodkladných opatreniach, ktoré majú zabezpečovací a preventívny charakter, je súd primárne povinný vyhodnotiť, či by úkon, ktorému sa má predísť, nelegitímnym spôsobom sťažil alebo znemožnil ochranu práv a oprávnených záujmov navrhovateľa v rámci konania vo veci samej. Požadované obmedzenie musí byť primerané a nesmie nad nevyhnutnú mieru limitovať dotknutú osobu, resp. poskytovať navrhovateľovi neodkladného opatrenia neadekvátnu výhodu.

10. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že súd toto svoje uznesenie v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobca neosvedčil tú skutočnosť, že právny vzťah medzi ním a žalovaným vyžaduje dočasnú úpravu. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením, a preto na správnosť dôvodov uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (ust. § 387 ods. 2 CSP).

11. Cieľom žalobcovho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (podaného spoločne do žalobou vo veci samej a v podstate s rovnakým petitom) bolo dosiahnuť, aby súd vydal uznesenie, ktorým žalovanému uloží povinnosť vydať žalobcovi motorové vozidlo (nákladné motorové vozidlo kategórie N1, zn. PEUGEOT/LAMAR, obchodný názov: BOXER LAMBOX, evidenčné číslo motora: AH03, objem valcov: 19 97,0 cm³, katalyzátor: KAT, druh paliva: nafta, typ karosérie: BA valníková s plachtou, farba: červená, celkové rozmery: dĺžka 7400 mm, šírka 2200mm, výška 3500mm, rok výroby: 14. 06. 2017, E VIN: VF3YD3MAU12D92023, EČV: B s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Z opisu skutkového stavu, resp. z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 27. 12. 2021 uzavretá nájomná zmluva na dobu určitú, predmetom ktorej bol dočasný nájom motorového vozidla, ktoré je špecifikované v 2. a 11. bode tohto uznesenia. Petit žaloby vo veci samej, ako i návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, je takmer totožný, v podstate sa jedná o uloženie povinnosti vydať predmetné motorové vozidlo žalobcovi.

12. Vzhľadom na variabilitu individuálnych právnych vzťahov nemožno vylúčiť procesné situácie, keď sa navrhovateľ (žalobca) bude návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhať rozhodnutia, ktoré bude z hľadiska výroku totožné s eventuálnym rozhodnutím vo veci samej (ust. § 330 ods.

2 CSP). Môže ísť napríklad o návrh počas konania, v ktorom sa už žalobca domáha identického meritórneho výroku, alebo o návrh pred začatím konania vo veci samej, v ktorom sa mieni navrhovateľ takéhoto výroku domáhať. Súd v danej procesnej situácii nesmie bez ďalšieho rezignovať na poskytnutie predbežnej ochrany iba z dôvodu, že by neodkladným opatrením prejedlikoval meritórne rozhodnutie a upravil pomery strán predčasne. Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci, čo predpokladá, že súd je vždy povinný individuálne vyhodnotiť, či povaha prejednávanej veci pripúšťa nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia z hľadiska totožnosti výrokov. Vo všeobecnosti nemožno abstraktne vymedziť, ktoré subjektívne nároky svojou povahou vždy pripúšťajú nariadenie neodkladného opatrenia s výrokom totožným, ako je výrok vo veci samej.

13. Inak povedané, je možné nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej, ak to povaha veci pripúšťa. V danom prípade by však nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia viedlo k naplneniu cieľa a účelu sledovaného žalobou o vydanie motorového vozidla (vo veci samej), čo znamená, že nariadením neodkladného opatrenia by žalobca ako jeho navrhovateľ nadobudol práva, o ktorých sa má rozhodovať až rozhodnutím vo veci samej. Nešlo by teda o úpravu dočasnú, ale vo svojich dôsledkoch konečnú a nezvratnú, kedy by bez vykonania riadneho dokazovania konanie vo veci samej úplne stratilo zmysel, pretože to, čo je medzi stranami sporné, by sa rozhodlo už nariadením neodkladného opatrenia.

14. Odvolací súd súčasne konštatuje, že žalobca neosvedčil ani ďalšiu zákonnú kumulatívnu podmienku nariadenia neodkladného opatrenia, a to nevyhnutnosť potreby domáhať sa neodkladnej ochrany ním uplatneného nároku. Ako skutočnosti osvedčujúce nalievavosť situácie žalobca uviedol hrozbu predpokladu, že s vozidlom môže dôjsť k dopravnej nehode a poškodeniu, v dôsledku čoho by vozidlo stratilo svoju hodnotu. Obdobné dôvody následne zopakoval žalobca i v podanom odvolaní. Túto obavu žalobcu odvolací súd vyhodnotil ako obavu čisto v hypotetickej rovine. Z obsahu podaného návrhu ani z obsahu odvolania nevyplýva, že by doterajšie správanie žalovaného čo i len nasvedčovalo tomu, že by v budúcnosti malo, resp. mohlo dôjsť k znehodnoteniu, prípadne zničeniu predmetného motorového vozidla. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že predbežné opatrenie je mimoriadnym inštitútom zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý sa využíva v prípadoch, keď je potrebný okamžitý zásah súdu za podmienky, že je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nalievavosť takého zásahu zo strany súdu dostatočne nepreukázal, keď v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom nevysvetlil, ani neosvedčil, čo ho viedlo k obave z bezprostredne hroziacej ujmy v dôsledku užívania sporného motorového vozidla žalovaným.

15. Odhliadnuc od skutočnosti, že súd pri nariaďovaní neodkladného opatrenia nie je oprávnený skúmať dôvodnosť uplatneného nároku vo veci samej, musí skúmať otázku prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia a túto žalobca v dostatočnom rozsahu neosvedčil. Žalobca požadujúci nariadenie neodkladného opatrenia mal (pokiaľ chcel byť v konaní o neodkladnom opatrení úspešný) osvedčiť svoj nárok voči žalovanému, ako aj potrebu dočasnej úpravy pomerov, t. j. nalievavosť situácie alebo obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi, ako i jeho osvedčenie samo o sebe nepredstavuje zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až jeho ohrozenie dovoľuje súdu pred rozhodnutím vo veci samej neodkladné opatrenie nariadiť. Avšak aj toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávneným účastníkom osvedčené konkrétnymi skutočnosťami. Povinnosťou žalobcu ako navrhovateľa neodkladného opatrenia teda bolo osvedčiť i to, že bez nariadenia tohto opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečie zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne. Toto žalobca jednoznačne neosvedčil.

16. Žalobca ani v odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedol, vo vzťahu k záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti tohto návrhu, žiadne také relevantné odvolacie námietky, ktoré by boli spôsobilé zvrátiť uvedený záver súdu prvej inštancie. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 9Cdo/7/2021 zo dňa 14. 04. 2021 a ďalšie uznesenie v konaní pod sp. zn. 6MCdo/5/2012 odvolací súd uvádza, že v prvom označenom uznesení súd vôbec neriešil otázku podmienok nariadenia neodkladného opatrenia a druhé označené uznesenie bolo vydané za účinnosti inej právnej úpravy a naviac súd ním zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora SR proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 3 Co 292/2011 zo dňa 12. 08. 2011, ktorým krajský súd zmenil napadnuté uznesenie súdu

prvého stupňa (č. k. 10 C 94/2011-65 zo dňa 20. 05. 2011, ktorým nariadil predbežné opatrenie) tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

17. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, pričom nezistil žiadny z dôvodov na zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia.

18. O nároku na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o veci samej.

19. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 1, 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)